

adevărul e că oamenii care ajungeau acolo nici nu așteptau ca Fifi să le vorbească despre viața ei, oamenii aceștia voiau să audă că va fi bine, Fifi știa să le spună că așa va fi, cu siguranță că așa va fi!, și niciodată nu o spunea la fel, nu era nimic mecanic în cuvintele ei, ea chiar reușea de fiecare dată să creadă că va fi bine și nu puteai să nu crezi în cuvintele ei, apoi era salonul numărul 2, la parter, mama stătea cu mine, salonul 2 nu era niciodată plin, eu am fost internat acolo câteva luni, dar existau femei care nu plecau niciodată acasă, au venit și au trecut anotimpuri, au fost toamne și ierni și primăveri și veri, și ele au rămas acolo, ducându-și crucea, mă gândesc deseori la ele și le văd în aceleași paturi de spital, dar nu mai e niciun pic de suferință acolo, și nu mai e nici acel insuportabil miros de transpirație și pișat de bolnavi și de varză călită, nu, nu mai e, sunt doar ele, în afara timpului, așa cum le-am cunoscut, nici tinere, nici bătrâne, ele, scăpate de dictatura anilor, doamna Geta, enormă, căreia i se frângea glezna de câte ori începea un drum lung, doamna Geta care ținea, sub

cheie, o geantă pe care o deschidea doar noaptea, în geantă era un ziar, iar în ziar era o bucată de slană, doamna Geta o mânca ascunzându-se de ceilalți, în tăcerea unui vis, dar nu e ca și cum nu am fi știut, toți știam, dar nimeni nu a avut atât de puțin suflet încât să-i spulbere iluzia că, de fapt, se abține, că urmează dieta, că slăbește, *dar ce bine arăți azi, Getuța dragă!*, că într-o zi o să poată merge, nimeni nu a avut atâta curaj cât să-i spună adevărul, să-i smulgă geanta și să-i arunce slana în mijlocul salonului și să-i calce slana în picioare și să o dea dracului de treabă, doamna Geta, care mi-a lăsat cea mai importantă moștenire, doamna Geta, care mi-a dăruit dragostea ei pentru Stan și Bran, pe care îi adora, care o înnebuneau, fără de care nu-și putea imagina ce ar mai fi viața asta, tatăl meu ne adusese un televizor mic, fără culori, la care priveam sâmbăta sau poate că duminica dimineața programul de divertisment din care nu lipseau acești Stan și Bran, iar atunci doamna Geta se transfigura, trupul ei gigantesc dădea înapoi până rămânea o fetiță cu ochii mari, ca ai

păpușilor, apoi trupul ei redevenea infinit și se cutremura de răs, doamna Geta râdea minunat, nu am mai auzit un asemenea răs, ea a fost cea care mi-a spus *ascultă la Getuța, puiuțule, nu se vor mai naște asemenea comici!*, iar acum, când știu că profeția i s-a împlinit și într-adevăr nu s-au mai născut asemenea comici, acum mă simt gol sau înfrânt sau pustiit sau răătăcit într-un deșert sau prins într-o capcană sau pierdut într-un calcul matematic foarte complicat, pe care nu știu să-l rezolv și îmi vine să plâng sau să-l iau de guler pe Dumnezeu, vreau să mă revolt, să urlu sau să dau cu pumnii, dar nu fac nimic din toate acestea, nici măcar nu-mi aprind o țigară, nu fumez, țigările nu pot opri lacrimi care vin de acolo, nu fac nimic, uneori, în nopțile acelea, Geta mânca slană și gema și plângea, și era ceva îngrozitor în această scenă pe care o trăiam cu ochii închiși, deschid ochii, mă întorc în salon și e iar timpul de atunci și o văd pe țigancă Maria, cu cărțile ei de joc, țigancă Maria, de la care am învățat să ghicesc, *douăjpatru de cărți ca douăjpatru de frați*, de la care am învățat descântece

și blesteme, țigancă Maria, de la care am auzit o vorbă pe care, peste decenii, am citit-o și într-o carte, magnifică vorbă!, țigancă Maria, cea care mi-a spus că dacă nu sunt măcar zece țigani într-o casă, atunci cineva a fost abandonat, și mai era și poeta aceea, care nu avea nume cum erau numele timpului său, pe poetă nu o chema Tanța, pe poetă nu o chema Magda, pe poetă nu o chema Vasilica, pe ea o chema Iulia și ea nici măcar nu trebuia să fie în acel salon, locul ei era la balamuc!, așa ziceau toate femeile care o pizmuiau, căci Iulia, deși sărise de pe un bloc și își fracturase bazinul, rămăsese foarte, foarte frumoasă, iar părul ei blond era ostentativ și, în aceste condiții, tristețea ei era ca o declarație de război, ca un scuipat în ochii lumii, cum putea o femeie atât de frumoasă să fie atât de tristă?, cât de nerușinată putea fi?, dar poeta nu ne lămurea, ea privea lung pe fereastră, fără să spună nimănui niciun cuvânt, ca și cum noi toți o încurcam în visele ei și atunci ea era obligată să ne ignore, *lăsați-o, că e melancolică, sărăcuța!*, zicea Geta și țigancă Maria râdea și râdea și râdea și râdea și râdea,

pentru că ea nu știa ce înseamnă cuvântul ăsta și i se părea foarte amuzant, căci, atunci când nu sunt solidari, oamenii sunt foarte cruzi unii cu alții, și, în definitiv, nimeni nu te iartă când îl ignori, dar poeta Iulia nu înceta să nu ne spună nimic, într-o dimineață mi-am făcut curajul să o întreb la ce se gândește, mama amuțise și mie mi-a părut rău, nu știu de ce am întreat-o eu așa, nu știu de unde am luat eu curajul acela, iar poeta și-a întors privirea și toți am putut vedea atunci că ochii ei albaștri erau goi, ca și cum ar fi orbit peste noapte, poeta care trebuia să fie la balmuc și de care, de fapt, ne era foarte frică ne-a spus că se gândește că nu va mai vedea niciodată marea, dar nu pe ele le visam când adormeam, când adormeam îl visam pe doctorul Jianu sau poate că pe doctorul Ivan, în hainele lor albe pătate de sângele meu, mă uitam la ei ca la doi gardieni ai infernului, chiar dacă doctorul Jianu era mult mai blând și, la o adică, nici nu merita să stea de pază infernului, doctorul Jianu bea în fiecare dimineață un lichior ca să poată privi bolnavii în ochi, ca un om bea și el, nu ca să

se îmbete, desigur, ci numai ca să îndure viața, cum mai târziu am aflat de la domnul nostru Bohumil Hrabal că se cuvine să bei în fiecare zi, fiindcă, dacă nu ar fi băut, totul ar fi fost prea crud sau prea absurd și nu s-ar mai fi putut privi nici măcar pe sine, i se dusesse vestea acestui păhărel de lichior în fiecare dimineață, era o veste indiscutabil scandaloaasă, dar omul acesta tăia picioare cu bomfaierul și fixa oasele rupte cu electrozi de sudură, fiindcă Revoluția trecuse, dar la noi nu existau tije, eu nu aveam prieteni care să se încumete până la poalele munților să mă vadă, un om atât de bolnav e mai bine să înveți să-l uiți fiindcă nu știi dacă se întoarce acasă și nimeni nu vrea să sufere la o despărțire, unul singur a venit totuși, iar acesta era Sandu, zugravul, cel care ne zugrăvise acasă, Sandu crescuse la casa de copii și lui inima îi rămăsese tot de copil, el singur a venit și m-a ținut de mână și mi-a dăruit o lanternă cu care nu aveam ce să fac și mi-a spus bancuri cu iepuri sau urși sau lupi și mi-a dat curaj, nu mai întâlnisem un om ca el și nici nu aveam să mai întâlnesc vreodată, căci